

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.: 17.116090

Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Commissie Bestuur, Voldoende Water	Datum bespreking: Woensdag, 25 oktober 2017 Plaats: VV-zaal Opgesteld door: P.J. Emck, Via. Vi Office Management
<u>Aanwezigen</u> • J.J. Bakker (VVD) • Mw. E.J. de Vries (vrz., CDA) • H. van der Kaap (PvdD) • N.J.W. Thijssen (AWP) • E. de Meijer (Water Natuurlijk) • J.W.N. van de Nes (A&B) • Mw. J.M. Stoop (Natuurterreinen) • R. F. Schols (50Plus) • J.M. Spendel (PvdA) • H.J. Oostwouder (CDA) • R. van der Sande (dijkgraaf) • J. Haan (hoogheemraad) • M. Kastelein (hoogheemraad) • J.J.J. Langeslag (hoogheemraad) • Mw. M.E.F. Leewis (hoogheemraad) • H. Pluckel (hoogheemraad) • A.W. Bol (directeur) • J. van Geen (secretaris) <u>Afwezigen</u> Mw. D.L. van Woerden-Kerssen (CU-SGP) <u>Overige aanwezigen</u> Ambtenaren: P. de Booi, P. Knaapen, mw. M. van Keulen, B. van Ooijen, R. Pennings	Verslag zenden aan: VV

VERSLAG		ACTIE
1.	OPENING De <u>voorzitter</u> opent de vergadering met een woord van welkom. Zij deelt mee dat bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Van Woerden.	
2.	SPREEKRECHT Hier wordt geen gebruik van gemaakt.	
3.	NOTULEN VAN DE COMMISSIEVERGADERING VW VAN 13 SEPTEMBER 2017/TOEZEGGINGENLIJST <u>Tekstueel en naar aanleiding van</u> Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. <u>Toezeggingenlijst</u> De lijst wordt ongewijzigd vastgesteld.	
4.	MEDEDELINGEN – mondeling	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>Langeslag</u> deelt mee dat de realisatie van het project Bosbo iets meer tijd neemt. De basis zal eind 2017 op orde zijn en het budget wordt niet overschreden. De oorzaak van het uitstel is dat het ondersteunende instituut Deltares een iets te optimistische inschatting heeft gemaakt van een aantal elementen in het project. Hij zal de commissie via een memo in detail op de hoogte stellen. De heer <u>Oostwouder</u> deelt mee dat de ingezetenen van de Haarlemmermeer positief hebben gereageerd op de aanpak van Rijnland tijdens de wateroverlast die zich in dat gebied heeft voorgedaan. Vooral het anticiperend malen werd zeer gewaardeerd.	Toezegging
5. VV-BESLUITVORMINGSNOTA'S	
5.a BURAP II 2017 De heer <u>Bakker</u> ziet dat het verslag helder is en de problemen overzichtelijk zijn. Zijn fractie heeft geen opmerkingen. De heer <u>Van de Nes</u> leest dat de door GS van Noord-Holland op 11 juli dit jaar opgestelde beleidsregels over PFOS onvoldoende houvast bieden. Wat ontbreekt er aan die regels? (Zie pagina 16.) De opmerking over de voortgang in KWA baart zijn fractie zorgen. Zijn fractie vraagt meer urgentie aan de uitvoering toe te kennen. Op pagina 18, voorlaatste bullet, staat een tekst over het afstoten van objecten. Wat gaat er gebeuren na de overname van hoofdwatgangen van Prorail en wegbeheerders? Er speelt hier een veiligheidsaspect. Wat betreft het dossier Noordwijk was het voor zijn fractie frustrerend dat zij met de eerste oplossingsrichting op het verkeerde been werd gezet. De tweede keus was innovatief maar blijkt geheel niet te werken. Zijn fractie is ervan overtuigd dat de portefeuillehouder er alles aan doet om tot een oplossing te komen, maar het overschrijden van kredieten en planningen leidt ertoe dat dit dossier kritisch dient te worden gevolgd. De heer <u>De Meijer</u> leest een uitleg over de plussen en de minnen die niet correspondeert met de kleurcode die in de tabel op pagina 20 aan projecten is toegekend. Rood komt niet voor, en het is de vraag of 'Noordwijk' in het HWBP thuishoort. Van de investeringen is in deze categorie 80% gerealiseerd, terwijl die in andere categorieën op 100% of daarboven ligt. Wat is de vertaling van alle eerst genoteerde plussen in de daaronder vermelde minnen? De heer <u>Thijssen</u> waardeert de bondige samenvatting van de programma's in het watersysteem. Hij constateert een verschil in waarneming tussen degenen die de stukken over Spaarndam schrijven en degenen die daar lijfelijk aanwezig zijn. Er is ook verschil tussen de weergave door de gebiedsverantwoordelijke en de omschrijving in de legger. Rijnland toont hier twee gezichten en die situatie moet worden beëindigd. In het kader van de klimaatverandering is de sluis in Rotterdam van groot belang. Er is afgesproken daar druk op te houden. Daarnaast is vastgesteld dat in dat kader de aanwezigheid van veel open water in grote steden van belang is. Hij mist een voortgangsrapportage over de resultaten die Rijnland op die punten boekt. De heer <u>Spendel</u> ziet dat de omvang van de BURAP is toegenomen. Zijn fractie stelt prijs op een bondige rapportage, op alleen de afwijkingen. De exploitatie valt € 2,3 miljoen lager uit - door lagere rente, sneller afschrijven, later opgeleverde werken en lagere advies- en onderzoekskosten - maar is het ondanks dat zeker dat Rijnland de gestelde doelen zal halen? Het baggeren in de Haarlemmermeer en de	

maatregelen tegen grondwateroverlast in Noordwijk zijn vertraagd. De investeringen vallen € 6,7 miljoen lager uit. Een belangrijke oorzaak is het gewijzigde uitgavenpatroon in de nieuwe Driemanspolder. Hij ziet dat graag nader toegelicht. Hij leest dat er langer tijd wordt genomen voor de aanpak van de poldergemalen, maar dat daarna de uitvoering efficiënter kan plaatsvinden. Betekent dat dat de tijd die wordt benut voor een langere voorbereiding, weer zal worden ingelopen? De heer <u>Schols</u> leest op pagina 16, in de toelichting op Halfweg, jaarlijks onderhoudscluster, dat het baggeren van de Ringvaart door de provincie reeds is afgerond en dat in de bagger asbest bleek te zitten. Is het juist dat dit onderzoek nog niet helemaal is afgerond? Op pagina 17 leest hij dat een doorsteek zal worden gemaakt tussen de Drecht en de Westeinderplassen. Hij had begrepen dat dit plan in de ijskast was gezet. De heer <u>Langeslag</u> hoort complimenten en een verzoek om een rapportage op alleen afwijkingen. Er leven kennelijk verschillende meningen over wat een BURAP zou moeten bevatten. In het kader van vernieuwend besturen wordt gewerkt aan toegankelijker rapportages, waardoor mogelijk ook aan de wens om compacter te rapporteren tegemoet kan worden gekomen. De provincie heeft beleidsregels over PFOS vastgesteld, maar de gemeente speelt in dat dossier een zelfstandige rol. Zij heeft op het niveau van B&W een aantal besluiten genomen en regels vastgesteld; de gemeenteraad zal aansluitend op korte termijn een besluit nemen en dan is precies vastgelegd (bij die gemeente) wat er met bagger met welk gehalte aan PFOS mag worden gedaan. Desgevraagd deelt hij mee dat de regels die de provincie heeft opgesteld leiding- en richtinggevend voor de gemeente zijn, maar dat de gemeente de normen vaststelt. Mevrouw <u>Leewis</u> merkt op dat er naast de normen voor PFOS in bagger ook normen zijn voor PFOS in water. Dat onderwerp staat voor de eerstvolgende bijeenkomst van de Unie van Waterschappen geagendeerd. Rijnland werkt hard aan de agendering op bestuurlijke agenda's. De heer <u>Langeslag</u> hoopt dat het baggerprogramma snel weer kan worden opgepakt. Rijnland neemt het beheer van hoofdwatgangen over van ProRail en wegbeheerders en het onderhoud daarvan valt onder Rijnland. Mevrouw <u>Van Keulen</u> deelt mee dat Rijnland bijna nooit het eigendom van primaire watgangen overneemt. Rijnland neemt het beheer van de genoemde organisaties over omdat is vastgesteld dat daarin regelmatig grote achterstanden ontstaan. ProRail en de wegbeheerders stellen dat zij dat onderhoud veiliger zelf uit kunnen voeren. Het is ook niet noodzakelijk dat Rijnland zelf het onderhoud uitvoert; wel dat Rijnland er grip op heeft dat het onderhoud frequent genoeg plaatsvindt. De heer <u>Langeslag</u> wijst erop dat de grondwateroverlast in Noordwijk meerdere oorzaken heeft: de kustversterking, het afkoppelen van hemelwater door de gemeente en in sommige gevallen nalatigheid in het waterdicht maken van kelders door eigenaren. Rijnland was eigenaar van het uitvoeren van de kustversterking en het HWBP en er is gevraagd, omdat er een duidelijk oorzakelijk verband is, om mee te denken over oplossingen en bij te dragen in de kosten daarvan. Daar is positief op gereageerd. Het college van Rijnland probeert de informatieverschaffing aan de VV synchroon te laten verlopen met de informatieverschaffing door B&W aan de gemeenteraad in Noordwijk. Door medewerkers van Rijnland is voorkeur uitgesproken voor een nieuwe oplossingsroute in combinatie met het aanleggen van nieuwe riolering. Het ligt in het voornemen om de VV eind november 2017 nader over deze opzet te informeren. Het college heeft vertrouwen in	
---	--

de oplossing, waar wel wat tijdselementen in zitten omdat die wordt gekoppeld aan werk dat in en door de gemeente moet worden uitgevoerd. De tabel met plussen en minnen heeft betrekking op december 2017, wat betekent dat verwachtingen worden uitgesproken over wat op dat moment zal zijn bereikt. Hij acht wat in de tabel wordt weergegeven haalbaar. In de kleurentabel is weergegeven wat de huidige stand in de uitvoering is, en PFOS en de baggerwerkzaamheden springen er in die tabel uit. De heer <u>De Meijer</u> doelde met zijn opmerking ook op de gebrekkige aansluiting tussen beide tabellen wat betreft de benoemde onderdelen. Ook zou er meer aandacht aan moeten worden besteed dat de onderwerpen die in de tekst worden besproken systematisch in de samenvatting terugkeren. Noordwijk staat in het programma Veiligheid en wordt daar wel benoemd. De heer <u>Van Ooijen</u> deelt mee dat de indeling van beide tabellen anders tot stand is gekomen. De eerste tabel bevat de door de VV vastgestelde top-10 van de begroting en in de kleurentabel zijn de grootste investeringsprojecten opgenomen. Als een onderdeel in beide lijsten voorkomt, zouden de scores identiek moeten zijn. De heer <u>De Meijer</u> ziet dat in de samenvattingstabel bij het aspect geld vaak de code oranje wordt toegekend en dat in de andere tabel dan een plus staat. Het wordt dan lastig om te beoordelen waar actie geboden is en waar niet. De heer <u>Langeslag</u> licht toe dat de betekenis van oranje in deze gevallen is: 'let op of de beschikbaar gestelde financiën toereikend zijn'. Een plus in de andere tabel betekent dat de verwachting is dat de activiteit per ultimo 2017 succesvol is afgerond. Noordwijk staat op pagina 20, in het programma Voldoende Water. De heer <u>De Meijer</u> zegt dat Noordwijk onder Veiligheid staat wat betreft de afronding van het HWBP. De heer <u>Langeslag</u> hoort vaker opmerkingen over de twee gezichten van Rijnland. De vraag is dan wat de motieven van de mensen in het veld zijn om zulke dingen te zeggen en wat de motieven van Rijnland zijn om zaken op te schrijven. Hij heeft niet de indruk dat dit veel voorkomt, maar hij zal dit punt ter bespreking met de opdrachtgevers en projectleiders in het portefeuillehoudersoverleg agenderen. Met de steden wordt overlegd of het watersysteem voldoende is toegesneden om wateroverlast te voorkomen. De klimaatkaarten en de uitkomsten van stresstesten zullen daarbij worden betrokken. Rijnland koerst op het halen van de gestelde doelen en het is een positief teken dat dit waarschijnlijk lukt tegen lagere exploitatiekosten. De financiën van de Driemanspolder worden in de tijd iets anders georganiseerd. Er is geconstateerd dat er iets structureel naar de poldergemalen moet worden gekeken om de juiste keuzes te kunnen maken. Hij hoopt dat de tijd die daar nu voor wordt genomen op het eind weer zal zijn inderdiend. Hij heeft de commissie erover geïnformeerd dat de provincie in overleg met de eigenaar het baggerdepot aan het opruimen is. Hij is bereid de heer Schols bilateraal over de voortgang te informeren. Hij heeft begrepen dat er in het gebied veel weerstand is tegen de doorsteek van de Drecht naar de Westeinderplassen. De initiatiefnemers bezien of aan de vragen en tegenwerpingen tegemoet kan worden gekomen. Rijnland zit, gezien het waterbelang, graag aan tafel om mee te sturen en de uitkomst mede te kunnen bepalen.	
---	--

	Mevrouw <u>Leewis</u> bevestigt dat het college zich bezighoudt met de opdracht om Rijnland van voldoende zoet water te voorzien. Rijnland is belanghebbende, maar de invulling van het project is aan het waterschap Stichtse Rijnlanden. Zij heeft op dit moment geen zorgen over het bereiken van de hoofddoelen, want er is niets wat erop wijst dat de leverantie via de KWA niet gegarandeerd zou zijn. Binnen het project vindt een verlengde verkenning plaats, met name in de Lopikerwaard. Er worden varianten bestudeerd om tot een optimum te komen, zowel op het gebied van kosten als op het bereiken van draagvlak. De tevredenheid over deze verlengde verkenning is groot. De noodzaak om snel een knoop door te hakken lijkt beleidstechnisch mee te vallen en zolang de hoofddoelen niet in gevaar komen kan er tijd worden genomen voor het proces. Het komende Deltacongres staat in het teken van klimaatadaptatie en de landelijke trends in zoetwatervoorziening. Rijnland heeft zich druk gemaakt over de verdieping van de Nieuwe Waterweg en de mogelijk toenemende zoutindringing in haar beheergebied. Met het Havenbedrijf Rotterdam zijn daar de best mogelijke afspraken over gemaakt en Rijnland houdt de vinger aan de pols. Rijnland heeft geen directe zeggenschap over de sluis in Rotterdam. Het schap neemt wel deel aan discussies op metaniveau en zij nodigt de commissieleden van harte uit zich daarin te mengen. De heer <u>Thijssen</u> wilde met zijn opmerking onder de aandacht te brengen dat Rijnland er groot belang bij heeft deze discussie levend te houden. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen.	
5.b	Programmabegroting 2018 De heer <u>Spendel</u> stelt met genoeg vast dat de begroting sluitend is. Hij leest dat het noodzakelijk is om de personeelsformatie te versterken. Waar worden die nieuwe medewerkers ingezet? De heer <u>De Meijer</u> zegt dat het belangrijkste is om uit te voeren wat is voorgenomen. In het voorjaar zal worden gesproken over de noodzakelijke aanpassingen in de waterbeheersing als gevolg van veranderingen in het klimaat. Hij beveelt aan daarvoor ruimte in de begroting op te nemen om direct voortgang in dat proces te kunnen boeken. De heer <u>Van de Nes</u> vraagt hoe bij de afronding van het gebiedsplan Wassenaarsepolder het opbarstingsverhaal van de Vriesekoopsepolder is afgelopen. Er lijkt te worden afgeweken van de trits die bij de NWB-opgaven altijd werd gehanteerd en dat gaat mogelijk wringen in de kosteneffectiviteit. Zijn fractie zou er moeite mee hebben als de gebiedsnorm het alternatief wordt. Hij vraagt hier aandacht voor. De heer <u>Bakker</u> is van mening dat het stuk consistent, logisch en daardoor goed leesbaar is. Het sluit naadloos aan op het MJP. Dat is prima, maar het zou lastig zijn als dat tevens zou betekenen dat er vier jaar lang op geen enkele actuele ontwikkeling kan worden ingespeeld. De voorziening baggerprogramma wordt met € 400.000 verlaagd en de uitgaven worden verhoogd. Eerder is gesproken over opwaartse druk op offertes en aanbestedingen. Is de begroting op dit punt niet te optimistisch opgesteld? In het komende jaar zullen veel peilbesluiten worden genomen. Tot dusver blijkt dat het voorbereidingsoverleg meer tijd neemt, omdat de mondigheid van betrokkenen en het aantal gesprekspartners is toegenomen en er meer feitenmateriaal moet worden verzameld. Het van buiten naar binnen werken vergt meer kwaliteit en kwantiteit in de informatievoorziening. Moet Rijnland rekening houden met hogere kosten in het proces van voorbereiding op peilbesluiten?	

In de begroting mist hij bodemdaling als specifiek item. Tijdens de bijeenkomst die daar gisteren over werd georganiseerd, is geopperd dat er mogelijk moet worden omgezien naar een andere aanpak. Tot dusver bestaat die uit zo goed mogelijk met de situatie omgaan, maar het is de vraag of die op de langere termijn afdoende is. Hetzelfde geldt voor de hieraan gekoppelde CO₂-problematiek. Hij suggereert dat aan de begroting een paragraaf zou moeten worden toegevoegd, met een daaraan gekoppeld budget, om deze problemen diepgravender aan te pakken dan tot dusver wordt gedaan. De heer <u>Langeslag</u> deelt mee dat de heer Kastelein vandaag in de commissie BOD een presentatie over het Strategisch Personeelsplan (SPP) heeft verzorgd. Enerzijds worden ontwikkelingen in de buitenwereld voorzien waar het waterschap mee om moet gaan, anderzijds is voor de uitvoering van de taken van het schap meer personeel nodig. De heer <u>Kastelein</u> deelt mee dat een specificatie van de inzet van de uitbreiding van de personeelsformatie per portefeuille nog niet is opgesteld. De presentatie die vanochtend is verzorgd, zal aan de VV-leden worden verstrekt. De heer <u>Langeslag</u> bevestigt dat in het voorjaar 2018 een discussie zal plaatsvinden over de energieparagraaf van Rijnland, waarin klimaataspecten worden meegenomen. Er zal ook een vervolg worden verzorgd op de discussie over de bodemdaling. Dit onderwerp heeft veel impact: op de peilen, op de inrichting van het waterbeheersingssysteem en voor gemeenten en grondeigenaren. CO₂ uit veenoxidatie is een probleem, maar dat is nog niet gereguleerd en geadresseerd. Hij denkt dat het goed is om in de meerjarenprogramma's een doorkijk op te nemen over de bodemdaling en de CO₂. Een nadeel van het vernatten van veen is dat dit direct leidt tot de uitstoot van methaan, en dat is een veel kwalijker broeikasgas dan CO₂. Mevrouw <u>Van Keulen</u> deelt mee dat de planning voor de Wassenaarsepolder en Vriesekoopsempolder gereed is. De maatregelen tegen opbarsting zijn grotendeels getroffen en voor zover nu valt te overzien, is bij de grootste watergangen het risico niet meer aan de orde. Er wordt een andere watergang verbreed waarbij dit risico nog eventueel kan spelen. De heer <u>Langeslag</u> wijst erop dat bij de waterbeleidsplannen wordt vermeld volgens welke klimaatscenario's de benadering, oplossing en aanpak worden gekozen. Waar dat mogelijk is, worden die in de uitvoering en planvorming meegenomen. Ten aanzien van de watergebiedsplannen wordt dus nog steeds uitgegaan van de traditionele filosofie: problemen moeten binnen de polder worden opgelost, zo mogelijk met regulier werk. Hij begrijpt dat men niet wil kiezen voor wijzigen van de inundatienorm. Dat zou ook geen structurele oplossing bieden. Tijdens de uitvoering van het baggerprogramma is gebleken dat aanbestedingsvoordelen kunnen worden bereikt. Het is wel duidelijk dat de markt in beweging is en daar wordt scherp op gelet. De heer <u>Langeslag</u> kan niet overzien of de benoemde factoren in de voorbereiding van de peilbesluiten - hij onderkent dat de beschrijving daarvan correct is - leiden tot extra kosten. Er is behoefte aan data en uniformering van data en daarop zal de gemeenschappelijke inspanning van de waterschappen gericht moeten zijn. Als de juiste data beschikbaar zijn, kan het gesprek op een goede basis aan worden gegaan. De heer <u>Bakker</u> begrijpt dat de portefeuillehouder verwacht dat de besparingen in het baggerprogramma het komende jaar blijvend zijn en dat het college geen verzoek om aanvullend krediet zal voorleggen.	
--	--

De heer <u>Langeslag</u> bevestigt dit, maar plaatst daar één disclaimer bij: PFOS. De heer <u>Bakker</u> ziet de paragraaf informatievoorziening graag aangevuld met een analyse van wat Rijnland zelf doet en wat Rijnland door het Waterschapshuis en door derden laat doen. Wellicht kan Rijnland ook gebruikmaken van informatie door derden. Dit omdat duidelijk is dat Rijnland, om haar werk goed uit te voeren, steeds meer en betere informatie zal moeten uitbrengen. Hij gaat ervan uit dat de portefeuillehouder wat betreft de aanpak van bodemdaling en CO₂-problematiek niet wacht tot het volgende MJP wordt opgesteld. Wat is dan wel diens voornemen? En, als daaraan wordt gewerkt, heeft dat dan geen consequenties voor de programmabegroting? De vraag die de heer <u>De Meijer</u> eerder stelde, sluit naadloos aan op die van de heer Bakker. Zijn er voldoende financiële middelen beschikbaar om, als begin maart wordt vastgesteld dat andere trajecten met betrekking tot bodemdaling, energie, enz., moeten worden ingegaan, in 2018 met de voorbereidingen te kunnen starten? De heer <u>Langeslag</u> wijst erop dat Rijnland de laatste jaren sterk heeft ingezet op de verbinding met andere waterschappen. Dat is onder andere ingevuld in de thema's slappe bodem en bodemdaling. De inzet is gericht op elkaar informeren, leren van elkaar en op het delen van informatie. Hij ziet niet meteen welke rol het Waterschapshuis in de informatievoorziening kan spelen. Kennispartijen als Deltares en Stowa zijn zeker belangrijke bronnen. Ook de nationale overheid realiseert zich meer en meer dat een rol voor haar is weggelegd wat betreft bodemdaling en klimaatverandering. Er wordt dus niet gewacht tot 2022. Hij wil geen middelen opnemen in de begroting 2018 omdat er veel ontwikkelingen gaande zijn waarvan de uitkomst nog onduidelijk is: het nieuwe kabinet, de aangekondigde CO₂-regeling in 2020. Hij wil die ontwikkelingen volgen en acties onderbrengen in de meerjarenplanning. Rijnland heeft in het verleden vaak genoeg getoond in staat te zijn om de begroting aan te passen als zich ontwikkelingen voordeden waarop moest worden gereageerd. Ook is er voldoende flexibiliteit aanwezig om een uitruil tussen verschillende onderdelen tot stand te brengen of efficiencywinst te boeken. Hij zal dit binnen D&H zorgvuldig blijven bewaken. De heer <u>De Meijer</u> acht het mogelijk dat het nieuwe kabinet volgende week met allerlei plannen komt. Het zou jammer zijn als het schap als overheidsorganisatie niets anders te bieden heeft dan de realisatie daarvan opnemen in de meerjarenraming. Zijn oproep is om er zorg voor te dragen dat Rijnland snel kan reageren. De heer <u>Langeslag</u> heeft een aantal mogelijke reacties beschreven. Als het zo zou zijn dat het kabinet dubbele inzet van de waterschappen vraagt, zal het college daar de discussie met de VV over voeren. De heer <u>Bakker</u> heeft geen antwoord ontvangen op zijn vraag om een notitie over de informatievoorziening. De heer <u>Pluckel</u> onderschrijft dat de meeste nuttige informatie door Deltares en Stowa wordt geleverd. Hij zal morgen bij het Waterschapshuis navraag doen naar de mogelijkheden van die organisatie en komt daarop terug. Mevrouw <u>Leewis</u> deelt mee dat op het gebied van de waterkwaliteit binnenkort notities over	Toeze gging
---	---------------------------

	de informatievoorziening kunnen worden verwacht. De heer <u>Bol</u> verwacht dat het bestuur de komende maanden een interessante discussie zal voeren over wat voor soort waterschap Rijnland wil zijn, binnen het maatschappelijk krachtenveld en gerelateerd aan klimaatverandering. Daaraan is de discussie verbonden over de relatie met de omgeving en de informatievoorziening. Het informatielandschap is enorm in ontwikkeling. Informatie is niet meer van Rijnland alleen en Rijnland kan de informatie die nodig is voor haar taakuitoefening, ook niet meer alleen genereren. In de organisatie wordt op dit moment nagedacht over welke gevolgen dit voor de organisatie heeft. Hij ziet als logisch gevolg dat de informatievoorziening een plek krijgt in de discussie over de positie van Rijnland in de komende jaren. Dat lijkt hem een betere keus dan het uitbrengen van een afzonderlijke notitie. De heer <u>Bakker</u> is het ermee eens dat vorm en inhoud van de informatievoorziening voortkomen uit wat Rijnland wil zijn. Hij wil het onderwerp echter niet te groot maken, omdat er ook concrete vragen liggen over de invulling van de beloofde uitbreiding van de monitoring. Er kan worden gekozen voor een stapsgewijze benadering. De uitspraak dat Rijnland het niet meer alleen kan, is een centraal gegeven. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als besprekspunt voor de VV te agenderen.	
5.c	Vaststelling peilbesluit Inlaagpolder De heer <u>Van der Kaap</u> neemt aan dat in dit veenweidegebied de bodemdaling een rol speelt. Hij heeft begrepen dat flexibel peilbeheer een methode is om bodemdaling tegen te gaan. Waarom is daar in dit peilbesluit geen sprake van? De heer <u>De Meijer</u> heeft een procedurele vraag. In tegenstelling tot andere peilbesluiten wordt niet vermeld dat dit peilbesluit ter inzage heeft gelegen. Heeft dit peilbesluit ter inzage gelegen, of is het een voorontwerp? Op pagina 3 leest hij dat de kans klein is dat zienswijzen worden ingediend tegen dit ontwerppeilbesluit. De heer <u>Spendel</u> heeft dezelfde vraag. Op 15 maart dit jaar is het ontwerppeilbesluit besproken. Wat is dan de status van het voorliggende stuk? Hij is tevreden dat de peilen niet verder worden verlaagd, om grootschalige bodemdaling tegen te gaan. Hij suggereert om in alle peilbesluiten een vaste kop Bodemdaling op te nemen, waarin ook wordt ingegaan op de omliggende effecten van een peilvak. De heer <u>Van de Nes</u> ziet dat de ingelanden met het voorstel hebben ingestemd en er geen zienswijzen zijn ingediend. Het lijkt er daarom op dat het proces goed is verlopen, maar zijn fractie houdt toch een slag om de arm. In deze polder van 270 ha zijn er twee peilvakken, met vrij grote hoogteverschillen en vrij veel natschade in een aanzienlijk deel van het agrarisch gebied. Het voorstel tot 2 centimeter peilverlaging is gebaseerd op maaiveld daling en het veenweidelandschap. Een naastgelegen polder is een veenpolder. In deze polder zit er een meter klei op het veen, dus waarom wordt ervan uitgegaan dat het een veenpolder? De bovenste meter klei is daarvoor te dominant. Het schap baseert zich op de kleine bodemdaling en er vindt wegsijpeling plaats naar de lagergelegen naastliggende polder. De meter veen die daar onder zit, zal daardoor waarschijnlijk negatief worden beïnvloed, maar dat kan niet worden gecorrigeerd door aanpassing van het wateroppervlaktepeil.	

De heer <u>Langeslag</u> wijst erop dat bij ieder peilbesluit in een toelichting een uitgebreide beschrijving van het gebied wordt verzorgd, met kaarten, bijlagen en een beschrijving van de historie. Nog niet zo lang geleden is besloten om de peilbesluiten compacter te maken en informatie die in die toelichting staat, niet in het besluit te herhalen. Hij is daarom geen voorstander van een extra kop Bodemdaling in het besluit. De heer <u>Spendel</u> ziet opname in het besluit als erkenning dat dit een focuspunt is. Onder die kop kan na een samenvatting op hoofdpunten worden verwezen naar uitgebreide informatie elders. Ook andere items lenen zich volgens hem voor deze aanpak. Zo is er al een kop Waterkwaliteit in het besluit opgenomen. De heer <u>Oostwouder</u> vraagt wat de heer Spendel in de toelichting mist. De heer <u>Spendel</u> mist geen informatie, maar zou die graag gecondenseerd en puntsgewijs in het besluit zien opgenomen. De heer <u>Langeslag</u> begrijpt de insteek, maar wil voorkomen dat stukken steeds omvangrijker worden omdat daarin informatie wordt herhaald die elders beschikbaar is. Hij doet de toezegging dat hij met de opstellers zal overleggen over het toevoegen van het onderwerp Bodem. De terinzagelegging heeft plaatsgevonden. De tekst zal op dat punt worden gecorrigeerd. Mevrouw <u>Van Keulen</u> deelt mee dat een keus voor flexibel peilbeheer tot gevolg heeft dat in het voorjaar het waterpeil hoog moet worden gehouden. Met flexibel peilbeheer wordt bodemdaling niet per se voorkomen, maar het leidt er wel toe dat natuurlijke natte en droge perioden worden gevolgd. De belangrijkste reden om in deze polder geen flexibel peilbeheer voor te stellen is de agrarische hoofdfunctie. Vasthouden van water leidt daarom tot natschade, zeker omdat het voorgestelde peil al aan de hoge kant is. De keus voor 2 centimeter peildaling is een compromis. Enerzijds is het doel om bodemdaling zo veel mogelijk te temperen, anderzijds dient de agrarische functie te worden gefaciliteerd. Er is met belanghebbenden gesproken en die meldden dat de polder aan de natte kant is en dat zij redelijk gewend zijn om daarmee om te gaan, maar dat er wel wat af moet. Zij wilden terug naar de drooglegging die 10 tot 20 jaar geleden werd bereikt. Daar is aan tegemoetgekomen, met als extra maatregel dat de afvoer op een aantal punten is verbeterd. Er kan over worden gediscussieerd of dit een veenpolder is. Op pagina 16 van de toelichting staat vermeld dat er een kleidek aanwezig is, variërend van 40 centimeter tot 1 meter. Bij een kleidek van 40 centimeter wordt de grond gezien als veengrond en Rijnland houdt zich aan haar eigen beleidsrichtlijn, die inhoudt dat er niet verder wordt gegaan dan het volgen van de maaiveldaling. De heer <u>Van de Nes</u> ziet dit antwoord als onvoldoende. Op sommige punten is een meter klei aanwezig. Er is ook geen antwoord gegeven op zijn vraag over de keus voor slechts een peilvak. Er is minstens 40 centimeter klei aanwezig, en als er wordt gekozen voor 30 centimeter oppervlaktepeil, ligt al het veen onder grondwaterniveau. Waarom wordt er dan toch vastgehouden aan 32 centimeter in de zomer, terwijl ook een vast peil van 40 centimeter aan kan worden gehouden? De heer <u>De Meijer</u> heeft de heer Van de Nes horen zeggen dat de agrariërs konden instemmen met het voorstel. Waarom zou dan hier een discussie moeten worden gevoerd over de invulling?	
---	--

	De heer <u>Spendel</u> ziet als extra functie van een kop Bodemdaling dat daarin kan worden beschreven welke balans is bereikt tussen het faciliteren van het gebruik van de grond en het algemeen belang om bodemdaling tegen te gaan. De heer <u>Langeslag</u> neemt waar dat langzamerhand meer gewicht aan het laatste belang wordt toegekend. In het coalitieprogramma staat 'peil volgt functie', maar daar wordt wel zo kritisch naar gekeken dat als het mogelijk is meerwaarde te bereiken in het tegengaan van bodemdaling, dat niet wordt nagelaten. Dit is een praktijkvoorbeeld. De kleilaag varieert van een stukje tot bijna een meter en er zou kunnen worden besloten tot een lager peil, waarbij nog steeds gegarandeerd is dat al het veen onder water ligt. Dat oxideert dan niet en dat leidt dus ook niet tot bodemdaling. De ingelanden hebben echter uitgesproken met een peil te kunnen leven waarin alleen de bodemdaling wordt gecorrigeerd. Als de gebruikers dat zeggen, is er geen reden om verder te gaan. Hij is het met de heer Van de Nes eens dat het schap kritisch moet nagaan of de eigen droogleggingsrichtlijnen worden gevolgd. De reden waarom aan de provincie het verzoek zal worden voorgelegd om de inundatienorm te wijzigen, is dat er geen kosteneffectieve maatregelen voorhanden zijn om het watersysteem duurzaam te maken. Deze route is in soortgelijke omstandigheden eerder gevolgd. De heer <u>Van de Nes</u> kan zich vinden in het antwoord van de heer Langeslag. In reactie op de opmerking van de heer De Meijer wijst hij erop dat twee bijeenkomsten hebben plaatsgevonden, waarin vrij snel ter sprake kwam dat de gebiedsnorm moest worden gewijzigd omdat er anders land afgegraven moest worden. Het spreekt vanzelf dat niemand voor de laatste optie kiest en er was daarom geen sprake van een vrije keus. Hij is ervan overtuigd dat iedereen zou hebben ingestemd met 40 centimeter, als dat alternatief zou zijn voorgelegd. De heer <u>Langeslag</u> neemt hier goede nota van. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen. De portefeuillehouder beziet of in volgende peilbesluiten de informatievoorziening kan worden verbeterd door toevoeging van de kop Bodemdaling.	
5.d	Kredietaanvraag Watergebiedsplannen Zuid De heer <u>De Meijer</u> ziet clustervorming in het krediet. Zijn fractie is daar niet in principe op tegen, maar deze keus leidt tot een wat onduidelijke invulling en dat herinnert zijn fractie aan de gang van zaken rond het baggerproject Katwijks Kanaal. Daar bleven tekorten uit beeld omdat die werden afgedekt door geld elders weg te halen. Naar aanleiding van die casus zijn regels geformuleerd over de omgang met kredieten en zijn fractie hecht eraan daaraan vast te houden. Zo moet er worden gerapporteerd bij een bepaald percentage aan overschrijdingen en onderschrijdingen. Zijn fractie wil daarom dat de verantwoording per polder of per onderwerp blijft bestaan. Daarmee wordt ook bereikt dat kan worden beoordeeld of voorgestelde investeringen in relatie staan tot de omvang van een polder. De heer <u>Van de Nes</u> deelt mee dat zijn fractie geen moeite heeft de kredietstromen te volgen. Het proces van clusteren en het verzamelkrediet wordt in de context toegelicht. Leest hij echter goed dat alle posten zijn geoormerkt, maar dat de voorbereidingskosten (2.1, 1e) vrij worden gegeven voor het hele gebied? In juli is voor hetzelfde gebied een voorbereidingskrediet gevraagd (3.3). Als alles dan	

wordt samengevat in de omschrijving Peilbesluit Zoetermeer en Bentwoud is dat erg vaag. Hij ziet dit graag nader toegelicht. Betreft het hier een clustering van kredieten of een verzamelkrediet met een clustering van projecten? De heer <u>Bakker</u> heeft vragen over hetzelfde onderwerp. Deelt de portefeuillehouder zijn mening dat dit een ingewikkeld project is? Zo ja, welke maatregelen heeft hij getroffen om dat goed te beheersen, onder meer op het gebied van de financiën? De heer <u>Haan</u> memoreert dat onderzoek heeft uitgewezen dat er zaken mis zijn gegaan bij het Katwijks Kanaal en dat daarbij geen relatie is aangetoond met de keus voor een clusterkrediet. De heer <u>De Meijer</u> noemde dat project vooral omdat er aansluitend allerlei afspraken zijn gemaakt tussen VV en college over de omgang met kredieten, met als centraal element dat een krediet alleen daaraan dient te worden besteed waarvoor het beschikbaar is gesteld. Een aantal van die afspraken heeft hij zojuist opgesomd. Bij clustering ontstaan uitwisselingsmogelijkheden tussen kredieten en met zijn opmerking wees hij erop dat die uitwisseling niet zonder toestemming plaats mag vinden. De heer <u>Langeslag</u> begrijpt het laatste. Hij licht toe dat het college wil voorkomen dat er onjuiste beelden ontstaan over waar het bij het Katwijks Kanaal om ging. De term 'clusters' is bij watergangen al lang in gebruik, dus al voor de introductie van de term clusterkrediet. In het verleden is ook de term verzamelkredieten gehanteerd voor clusters van watergebiedsplannen. Er moet aandacht worden besteed aan de terminologie om te voorkomen dat er misverstanden ontstaan over wat er wordt bedoeld. Wat voorligt, is bij uitstek een voorbeeld van uitsplitsing op verschillende onderdelen. Wat in het verleden aan kredieten is verleend, staat vermeld in een tabel verderop in het stuk. Er wordt een verzamelkrediet voor de voorbereiding gevraagd omdat niet bekend is hoeveel middelen aan iedere polder afzonderlijk zullen worden besteed. Bovendien zouden er anders ongeveer 30 aparte kredieten moeten worden aangevraagd. De uitvoeringsmaatregelen zijn gealloceerd aan een gebied. Er wordt bijvoorbeeld expliciet gevraagd om in te stemmen met verschuiving van een krediet van € 500.000 van het gebied Alphen naar het gebied Boskoop. Dit project is inderdaad complex. Wat het college doet, is het in onderdelen opknippen en met behulp van kaarten per gebied inzicht geven in de aard, in clusteringen en in de fase van uitvoering. Er wordt veel voortgang geboekt en als er iets verkeerd gaat, hoort hij dat graag. De heer <u>Bakker</u> heeft geen enkele indicatie dat er iets verkeerd gaat. Dit is echter een heel groot project, en hij kan zich voorstellen dat de portefeuillehouder afspraken maakt met de werkorganisatie om ervoor te zorgen dat de coördinatie tussen deelprojecten goed verloopt. Het risico op misverstanden is bij grote projecten nu eenmaal groter. De heer <u>Langeslag</u> wijst erop dat binnen Zuid meerdere gebiedsplannen wordt onderscheiden die als projecten worden aangepakt. Die worden afzonderlijk beheerst. Hij blijft op de hoogte via het portefeuillhoudersoverleg, waarin aanvraag, voorbereiding en voortgang aan de orde komen. De heer <u>De Meijer</u> herinnert eraan dat bij het peilbesluit watergebiedsplan Reeuwijk de maalcapaciteit aan de orde is gekomen en dat de portefeuillehouder daar op terug zou komen. Moet hij uit het voorliggende voorstel afleiden dat de voorbereiding daarin is opgenomen?	
---	--

	De heer <u>Langeslag</u> deelt mee dat de discussie over dit onderwerp in D&H en het portefeuillehoudersoverleg nog gaande is. Mevrouw <u>Van Keulen</u> licht toe dat een opinienota over de bemalingscapaciteit in D&H is besproken en dat D&H heeft besloten die ook als opinienota in de volgende vergadering aan deze commissie voor te leggen. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen.	
5.e	Kredietaanvraag watergebiedsplannen West Er waren geen woordmeldingen. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen.	
5.f	Uitvoeringskrediet Baggercluster 8 deelgebied 3B De heer <u>Thijssen</u> heeft geen reden om aan te nemen dat het baggerprogramma niet goed verloopt. Hij heeft echter geen kwantitatieve onderbouwing aangetroffen waaruit blijkt dat een krediet ter hoogte van € 2,1 miljoen noodzakelijk is. Op basis van deze redenering had ook om € 2,8 miljoen of € 3 miljoen krediet kunnen worden gevraagd. De heer <u>Van de Nes</u> begrijpt de achtergrond van de aanvraag en is tevreden dat daadkracht wordt getoond. Dat bij een meevaller krediet wordt doorgeschoven van fase 2 naar fase 3, acht zijn fractie acceptabel. De heer <u>Oostwouder</u> vraagt of een win-winsituatie valt te bereiken door bagger in te zetten tegen bodemdaling. Wat gebeurt er op dit moment met de bagger? De heer <u>Langeslag</u> verzoekt de eerste vraag ambtelijk toe te lichten. Hij wijst erop dat het totaalbedrag wordt uitgesplitst over verschillende deelgebieden. Hij bedankt de heer Van de Nes voor de steun van diens fractie voor dit voorstel. De kwaliteit van de bagger en de afstand tot het beoogde gebruik bepalen waar die voor wordt gebruikt. Bij het Veenweideinnovatiecentrum wordt nagegaan of met rijke organische gronden bodemverhoging kan worden gerealiseerd. Een hinderpaal voor bemoeienis van Rijnland met de bestemming is dat het nu praktijk is dat de baggeraar de bestemming van de bagger in zijn offerte meeneemt. De heer <u>De Booij</u> licht toe dat in de voorbereiding op baggerprojecten eerst grofmazig wordt gepeild. Naderhand worden meer monsters genomen, zodat meer duidelijkheid ontstaat over kwantiteit en kwaliteit van de bagger. Op basis daarvan wordt een SSK-raming opgesteld. Soms is de kwaliteit van de baggerspecie zodanig dat die direct op de kant kan worden gezet, in andere gevallen wordt het afgevoerd naar een baggerdepot of naar een locatie waar de bagger wel kan worden hergebruikt, en soms moet die gecontroleerd worden afgevoerd. De algemene regel is dat er moet worden betaald, dus zowel voor het afvoeren als voor het aanvoeren van grond. De heer <u>Thijssen</u> kent de kengetallen, maar die ontbreken in de notitie. De motivering in de notitie telt niet op tot het bedrag van € 2 miljoen. Hoe kan de VV dit besluit nemen als het bedrag niet fatsoenlijk is onderbouwd?	

	De heer <u>De Booij</u> begrijpt dat men nadere gegevens mist over hoeveelheid, plaats en kwaliteit. Hij vraagt of kan worden volstaan met de toezegging dat die in de volgende notitie expliciet worden vermeld. De heer <u>Thijssen</u> stemt daarmee in. De heer <u>Langeslag</u> weet dat het vrij algemeen voorkomt dat bagger wordt ingezet voor het ophogen van lagere percelen. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen. De voorzitter signaleert dat de toezegging is gedaan dat bij kredietaanvragen in het vervolg de gegevens over hoeveelheid, plaats en kwaliteit van de bagger worden vermeld.	
5.g	Aanvullend krediet Boezemgemaal Gouda De heer <u>Spendel</u> memoreert dat het krediet eerder met € 3 miljoen is verlaagd. Kort daarop is besloten dat € 1 miljoen nodig was voor noodzakelijke aanpassingen. Wat kunnen college en organisatie hiervan leren? De heer <u>Langeslag</u> licht toe dat het er in de eindfase van dit grote project naar uitzag dat het budget niet zou worden uitgeput. Toen is besloten dat aan de VV te melden en het teveel terug te boeken, waarbij een marge is aangehouden voor kleine overschrijdingen. Nu is een factuur boven tafel gekomen over de geluidsproblematiek, samen met wat kleinere dingen, en dreigt het rechtmatigheidspercentage te worden overschreden. Daarom is besloten om aanvullend krediet aan te vragen. Het geluidsprobleem houdt in dat de motoren bij bepaalde toerentallen veel geluid produceren. Een van de drie motoren is nu bij de leverancier om te bezien of het probleem kan worden opgelost. Als dat mogelijk blijkt, zullen achtereenvolgens de andere twee motoren worden behandeld. Met peilbeheer is afgestemd dat een derde van de capaciteit niet beschikbaar is. De heer <u>Schols</u> zegt dat het een resonantieprobleem moet zijn omdat het elektromotoren betreft. Is erover nagedacht om silent blocks toe te passen? De <u>voorzitter</u> vraagt het gesprek hierover buiten de vergadering voort te zetten. Zij concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen.	
5.h	Aanvullend krediet Boezemgemaal Spaarndam De heer <u>Van de Nes</u> stelt vast dat de uitgaven behoorlijk oplopen. Een aanzienlijk deel van het krediet, ongeveer een derde, gaat op aan VAT-kosten. Zijn fractie is van mening dat de verschillende posten in het krediet redelijk tot elkaar in verhouding dienen te staan. Het verbaast de heer <u>Spendel</u> niet dat extra krediet nodig is voor deze vereniging van oud met modern. Op pagina 3 staat "risico: geen" terwijl verderop staat dat risico's niet vallen uit te sluiten. Hoe zit dat nu? De heer <u>Langeslag</u> bedankt de eerste spreker voor de waarschuwing. In vergelijking met de oorspronkelijke opzet is het plan inderdaad flink gewijzigd en zijn de kosten gestegen. Er is eerder gepoogd om de inkoop van de pompen apart aan te besteden, maar er was geen	

	aanbieder die daarop inging. Dat betekent dat uiteindelijk alles in een keer is aanbesteed, en de animo voor dit specialistische werk was niet erg groot. Er is vastgesteld dat er behoefte is aan deze capaciteit en dat het onderhoud van dieselmotoren steeds problematischer wordt. Er is wel een risico aanwezig, want er zit een tik in een van de aandrijfassen. Op dit moment wordt nagegaan wat het probleem is en hoe dat kan worden verholpen. De tekst in de notitie over risico's zal worden gecorrigeerd voordat die aan de VV wordt aangeboden. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als hamerpunt voor de VV te agenderen. Het college heeft de toezegging gedaan dat de tekst wordt gecorrigeerd voordat die aan de VV wordt aangeboden.	NvW
6.	MEDEDELINGEN – schriftelijk	
6.a	Vrijgave terinzagelegging vier peilbesluiten Duin&Bollen, omgeving Lisse De heer <u>Spendel</u> leest over de Meer- en Duinpolder dat het college van Rijnland heeft gesproken met de gemeente en ervan heeft afgezien de inwoners actief te benaderen vanwege de conclusie dat de knelpunten in beeld zijn. Hij vraagt deze keus toe te lichten. Er zit kennis bij inwoners en het is zinvol om hen te raadplegen over mogelijke oplossingen van knelpunten. Dat past bij het van buiten naar binnen werken en kan verontwaardigde reacties en het indienen van zienswijzen voorkomen. In het peilbesluit Zemelpolder valt te lezen dat er geen effecten zijn bij peilen die niet wijzigen. Even verder leest hij dat daarmee de verdroging van grasland wordt voorkomen. De heer <u>De Meijer</u> leest dat voor polders die binnen KRW-gebieden vallen, nog geen actuele doelen op het gebied van de waterkwaliteit zijn gesteld, maar dat wel de kansen worden geïnventariseerd. Hij stelt dat op prijs, maar zou bij het vaststellen van het peilbesluit ook graag zien vastgelegd welke maatregelen moeten worden getroffen om mogelijk dan vastgestelde doelen op dat vlak te halen en welke van die maatregelen uitvoerbaar zijn. De heer <u>Langeslag</u> merkt op dat in een aantal gevallen wel degelijk overwegingen van waterkwaliteit zijn meegenomen, benoemd en uitgewerkt. Als daar manco's in zitten, vraagt hij die nader te duiden, want dan kan worden uitgelegd waarom daarvan is afgezien of worden vastgesteld dat er iets over het hoofd is gezien. De heer <u>De Meijer</u> heeft wat hij inbracht op pagina 1 gelezen, onder waterkwaliteit. Een en ander per peilbesluit doorlopen, neemt erg veel tijd. De heer <u>Langeslag</u> herinnert eraan dat eerder is afgesproken dat waterkwaliteit een belangrijk onderdeel dient te vormen van de watergebiedsplannen. Soms is het helaas niet mogelijk om maatregelen te treffen, maar als dat wel mogelijk is worden zij ingezet. Hij doet de toezegging om hierover bij de definitieve vaststelling van het peilbesluit meer informatie te verstrekken. Mevrouw <u>Van Keulen</u> licht toe dat vaste koppen worden gehanteerd, wat onder meer inhoudt dat standaardeffecten van peilveranderingen worden beschreven. In de Zemelpolder worden de peilen niet veranderd en dan wordt gemeld dat er geen effecten zijn. Er zijn andere maatregelen getroffen die wel effect hebben. In dit geval had dit vaste kopje beter kunnen worden weggelaten. Op dit moment kan zij geen antwoord geven op de vraag waarom ervan is afgezien de inwoners actief te benaderen. Een verklaring kan zijn dat de gemeente, die al een tijdje bezig is met de problemen in dit gebied, al goed op de hoogte is van de standpunten.	

	De heer <u>Langeslag</u> doet de toezegging in een voetnoot bij dit verslag de gevraagde helderheid te verschaffen.¹ De heer <u>Bakker</u> leest in het besluit Meer- en Duinpolder dat een heel eenvoudige maatregel wordt beschreven die niet veel kost om de wateroverlast van een aantal huizen sterk te beperken. Heeft D&H overwogen die maatregel direct te treffen, dus voordat het peilbesluit in werking treedt? De heer <u>Langeslag</u> bespreekt met de organisatie of de flying squad van Rijnland hiermee zal worden belast. De voorzitter stelt vast dat commissie akkoord is met de terinzagelegging. Het college heeft twee toezeggingen gedaan: er wordt een voetnoot bij het verslag gevoegd en de portefeuillehouder bespreekt de mogelijke inzet van de flying squad.	
6.b	Vrijgave terinzagelegging drie peilbesluiten Spaarnwoude Mevrouw <u>Stoop</u> merkt op dat dit bij uitstek besluiten zijn met een hoofdrol voor de natuur. Het verbaast haar dat de toonzetting daar niet op is aangepast: een hoog chloridegehalte is een knelpunt, kwel is een knelpunt, een hoog voedselgehalte in het water is een knelpunt. Dit zijn natuurlijke situaties die evengoed kunnen worden beschouwd als kansen voor de natuur. De heer <u>Thijssen</u> kan zich in veel onderdelen goed vinden, maar hij raakt het spoor volledig bijster op het gebied van de waterkwaliteit. Als hij het goed begrijpt, wordt er in de zomer water met een hoog zout- en fosforgehalte uit het Noordzeekanaal ingelaten, dat via het ontwikkelde watersysteem door het hele natuurgebied heen wordt geleid, terwijl er bij Velsbroek een grote put ligt met duinwater dat via het Noordzeekanaal wordt afgevoerd. De heer <u>Spendel</u> ziet dat voor de golfbaan een apart peilvak wordt ingesteld. Hij begrijpt dat hiermee die functie wordt gefaciliteerd, maar wat voor effect heeft dit op de omgeving? Zijn fractie kan zich vinden in de maatregelen voor de verbetering van de kwaliteit van het water en het zwemwater. De heer <u>Van de Nes</u> wijst erop dat in de polder Velsbroek een paar zorgpunten aanwezig zijn. Zijn fractie is benieuwd of de ingelanden voldoende vertrouwen hebben in de maatregelen die het schap voorstelt. In de Zuidspaarndammerpolder zijn tegengestelde belangen aanwezig. Het splitsen van het peilvak wordt kennelijk door de betrokken partijen gedragen en zijn fractie heeft er goede hoop op dat dit een goede maatregel is. Binnen de Houtrakpolder heeft zijn fractie zorgen over het actief verbrakken. Zijn fractie is terughoudend om richtingen in te slaan die andere processen tenietdoen, maar wacht af of er zienswijzen worden ingediend voordat zij een definitief oordeel geeft. De heer <u>Bakker</u> bedankt D&H voor de recent verstrekte toelichting op het voorbereidings-	

¹ Bij het ontwerpen van gebiedsproces wordt zorgvuldig nagedacht op wat voor manier we het contact met de omgeving willen vormgeven. Daarbij hanteren we de werkwijze zoals die met D&H is opgesteld (en onlangs ook tkn aan Cie VW is gestuurd).

In het geval van de Meer- en Duinpolder is er uiteindelijk voor gekozen om geen aparte bewonersavond te gaan organiseren. Door het goede gesprek met de gemeente Lisse hebben we een goed beeld gekregen van de knelpunten in het stedelijk gebied; de kans op witt evlekken was zeer gering. Ook de door ons berekende knelpunten gaven geen aanleiding voor een gezamenlijke of eventuele wijkbijeenkomst. Daarbij komt dat de knelpunten en oplossingen voor een groot deel in de riolering en openbare ruimteliggen en daar is de gemeente voor aan zet. We hebben het nog wel met de gemeente het er over gehad of zij op korte termijn een bewonersavond hadden, waarop wij dan zouden kunnen aanhaken maar dat zat niet op de korte termijn in de planning.

proces van peilbesluiten. Na lezing van deze peilbesluiten vraagt hij zich echter af of de discussie grondig genoeg is gevoerd. Na lezing van de maatregelen en tegemoetkomingen bij Velsbroek was hij verbaasd over geringe hoogte van de via de SSK-raming berekende kosten. De heer <u>Langeslag</u> voelt mee met de opmerking van mevrouw Stoop. Een bepaalde benadering zit in de genen van het schap en misschien is het aangewezen om die in bepaalde situaties los te laten. Hij neemt de suggestie graag mee. Het college geeft ook de voorkeur aan zo groot mogelijke peilvakken. In diverse regio's is dat echter niet vol te houden omdat een combinatie van functies aanwezig is, of omdat er sprake is van ongelijke daling. Soms is splitsing dan onontkoombaar, en dan wordt altijd gezocht naar de meest kosteneffectieve oplossing. Er zijn maatregelen getroffen om de waterkwaliteit ten dienste van functies te verbeteren, waaronder verbetering van de kwaliteit van het zwemwater. Er is vrij veel tijd besteed aan contacten met belanghebbenden. Uit de oogst van de terinzagelegging zal blijken of dit grondig genoeg is aangepakt. Gelukkig is niet alles zo duur als het lijkt. Soms kunnen maatregelen en tegemoetkomingen kosteneffectief worden uitgevoerd. Mevrouw <u>Van Keulen</u> wijst erop dat het schap niet zelf aan het verbraken is in de Houtrakpolder. Er is kwel aanwezig die van nature brak is, en het is de vraag of in de gebieden van het Havenbedrijf Rotterdam en Staatsbosbeheer met dat brakke water iets kan worden gedaan. Kan er bij brak water passende natuur worden ontwikkeld, die aansluit op het feit dat er in Nederland wel meer gebieden met brak water zijn? Daarmee worden de KRW-doelen in die polder deels ingevuld. Volgens haar zijn in de Zuidspaarndammerpolder geen tegenstellingen aanwezig. Het hele gebied heeft een recreatieve functie en dus hoeft alleen die te worden bediend. Er wordt daar inderdaad brak water ingelaten, maar dat is zuurstofrijker en geeft minder problemen in de zwemwaterkwaliteit dan het nu aanwezige water. Welk effect de peilverlaging ten behoeve van de golfbaan heeft op de omliggende gebieden staat zeker in de stukken, maar zij heeft even tijd nodig om dat na te gaan. De heer <u>Langeslag</u> doet de toezegging om indien mogelijk in een voetnoot bij dit verslag de gevraagde helderheid te verschaffen. De heer <u>Thijssen</u> leest op pagina 2 dat een inlaat vanuit het Noordzeekanaal wordt aangelegd. Dat inlaten zal in de zomer gebeuren, want dan is water het schaarsst, en in zijn optiek is dat het smerigste water dat er in heel Rijnland te vinden is. Toch staat er: "Dit komt de waterkwaliteit in het hoger gelegen peilvak zeer ten goede, omdat het minder nutriëntenrijk is." Mevrouw <u>Van Keulen</u> deelt mee dat het water in de Zuidspaarndammerpolder een stuk smeriger is dan het water in het Noordzeekanaal. De heer <u>Thijssen</u> ziet weinig voordeel in het vervangen van smerig water door iets minder smerig water. Iets verderop wordt schoon water het Noordzeekanaal ingeleid. De heer <u>Langeslag</u> acht de vraag legitiem waarom geen gebruik wordt gemaakt van het schone water iets verderop. Het antwoord daarop weet hij op dit moment niet, maar hij gaat ervan uit dat deze optie in de overwegingen is meegenomen. De heer <u>Thijssen</u> wijst op het Droompark, met mooie villa's. Met zomerweer ligt daar een	
---	--

	kroossloot voor de deur. Hij heeft de indruk dat Rijnland het script van een commerciële instelling volgt. Iets verderop is in dezelfde polder schoon water beschikbaar. De heer <u>Langeslag</u> zal hier zorgvuldig naar kijken. De heer <u>Van de Nes</u> wijst erop dat een deel van het brakke water via de Tocht zal worden afgevoerd. Er komt dan andere flora en fauna, en dan wordt juist niet bereikt wat met de KRW werd beoogd. Dit zijn tegenstrijdige bewegingen. Mevrouw <u>Stoop</u> is benieuwd naar de doelen van de KRW. Volgens haar gaat er iets mis als er zoetwaterdoelen van toepassing zijn in een zoutwatergebied. Zij kan zich voorstellen dat bij zout water passende oevers worden aangelegd en dat dat dan leidt tot bijzondere en hogere natuurwaarden. Zij juicht dat toe. Mevrouw <u>Van Keulen</u> deelt mee dat er een KRW-lichaam ligt waarop brakke waterkwaliteitsdoelstellingen van toepassing zijn. Dat betekent niet dat het brakker wordt gemaakt, maar dat er wordt gestreefd naar een waterkwaliteit die daarbij past. Wat nog ontbreekt, is een gezonde vis- en waterplantenstand. Fysisch-chemisch is er niet veel meer nodig, maar de ecologische inrichting vraagt dus nog aandacht. De heer <u>Bakker</u> hoort de portefeuillehouder zeggen 'the proof is in the eating'. Dat is juist, maar de intentie van de terinzagelegging is toch dat het peilbesluit zonder omvangrijke tegenspraak wordt aangenomen. Zijn abstract verwoorde bedenkingen zijn geïllustreerd door anderen hier aan tafel. De koers en de daaruit voortvloeiende maatregelen worden niet helemaal helder gemaakt. Daarbij kan er twijfel rijzen over keuzes die zijn gemaakt en er zou naar de lezers toe meer blijk kunnen worden gegeven van die twijfel om te verduidelijken waarom keuzes zijn gemaakt. Daar wordt het stuk in zijn ogen sterker van. De heer <u>Langeslag</u> acht het onverstandig om keuzemogelijkheden op te nemen of openlijk te twijfelen. Wel wil hij de raad opvolgen om keuzes en afwegingsgronden zo goed mogelijk te onderbouwen. Hij is ervan overtuigd dat met de regio intensief is overlegd en dat dit peilbesluit een grote kans van slagen heeft. De heer <u>Bakker</u> is het ermee eens dat koers en keuzes duidelijk moeten zijn en kan zich vinden in de aanpak om het besluit te onderbouwen. Dat garandeert dat wordt beschreven welke opties aan de orde zijn geweest en daarmee wordt voorkomen dat het schap in de verdediging wordt gedrongen. De commissie is akkoord met terinzagelegging.	
6.c	Vrijgave terinzagelegging peilbesluit Meeslouwerpolder De heer <u>Spendel</u> acht het peilbesluit rijp voor de terinzagelegging. Hij leest dat een peilvak nodig is voor een hoogwatervoorziening. Daar staat tegenover dat dan een robuust watersysteem ontstaat. Er heeft goed overleg plaatsgevonden met de grondeigenaren en de gebruikers. De heer <u>Thijssen</u> leest dat het in het voornemen ligt om de waterkwaliteit te verbeteren, maar nergens is vastgelegd wat de huidige kwaliteit daarvan is. De heer <u>Langeslag</u> licht toe dat het gebruikelijk is dat bij maalpunten de waterkwaliteit wordt gemeten. Het is nog wel een opgave om die metingen algemeen begrijpelijk te maken.	

	Mevrouw <u>Leewis</u> wijst er aansluitend op dat tussen het aannemen en het (volledig) uitvoeren van watergebiedsplannen tijd verstrijkt. Het college streeft ernaar dat de waterkwaliteit in het hele gebied wordt geregistreerd en dat betekent dan dat de nulsituatie bekend is. Dit streven is nog niet overal gerealiseerd. De betreffende teams opereren met gezond verstand. Mevrouw <u>Van Keulen</u> wijst erop dat op pagina 22 staat vermeld dat er in de polder drie meetpunten zijn. De uitkomsten in stikstof, fosfaten en chloride staan vermeld en er is een analyse van die gegevens toegevoegd. Kort gezegd, is de waterkwaliteit iets slechter dan in de boezem. De heer <u>Thijssen</u> heeft die tabel over het hoofd gezien. De essentie van zijn opmerking is dat de discussie over waterkwaliteit moet landen in de uitvoeringspraktijk. De actie die mevrouw Leewis beschrijft, is daar een onderdeel van. De commissie is akkoord met terinzagelegging.	
7.	RONDVRAAG De heer <u>Oostwouder</u> merkt op dat meermaals is geconstateerd dat schoon zoet water wordt weggepompt, vooral in de Duin- en Bollenstreek, dat op andere plaatsen goed zou kunnen worden gebruikt. Wanneer komt D&H met een voorstel om dit slimme gebruik vorm te geven? Mevrouw <u>Leewis</u> bespreekt op uitnodiging van Katwijk en Dunea ideeën over slimmer gebruik van het daar aanwezige zoete water. Als er behoefte bestaat aan een kort memo, zal die worden verstrekt. De heer <u>Oostwouder</u> herinnert eraan dat bij verschillende besproken peilbesluiten de vraag is opgeworpen waarom niet wordt gekozen voor het inlaten van dit schonere water. In Spaarnwoude zou op die manier de waterkwaliteit aanzienlijk kunnen worden verbeterd. De heer <u>Langeslag</u> zegt dat primair wordt getracht goed water in een gebied vast te houden. Om water om te leiden moet een infrastructuur worden aangelegd en dat kost geld. In Lentevreugd is veel zoete kwel aanwezig en er wordt gezien hoe die in de toekomst in de omgeving maximaal kan worden ingezet. De praktische mogelijkheden zijn echter niet zo ruim en goedkoop als het soms lijkt. De heer <u>Van Ooijen</u> deelt mee dat toepassing van dit principe in Zuid-Kennemerland in samenwerking met ander partijen is onderzocht en deels kon worden toegepast. Het is geen onbekende optie. Mevrouw <u>Leewis</u> kan een overzicht verzorgen van de toepassingen. Als de oproep eigenlijk is dat er beleid zou moeten worden ontwikkeld, zal dat langer gaan duren. De heer <u>Oostwouder</u> vraagt om toepassing van gezond verstand. Hij zit niet op een beleidsnota te wachten. Mevrouw <u>Leewis</u> zegt dat dat gezonde verstand aanwezig is. Het lijkt haar een goed idee om te delen wat hiermee is bereikt. De voorzitter stelt vast dat het college bereid is een notitie over de uitvoeringspraktijk te verzorgen mocht daar behoefte aan zijn.	

	De heer <u>Langeslag</u> meldt ter informatie dat Rijnland baggerwerk zal uitvoeren in het kader van een verzoek van het OM om medewerking te verlenen aan het zoeken naar een moordwapen. Als hierover meer bekend is, zal de commissie daarvan op de hoogte worden gesteld. Mevrouw <u>Stoop</u> heeft de heer Bakker horen zeggen dat een stuk is verstrekt over de peilbesluiten. Welk stuk wordt daarmee bedoeld? Bij flexibel peilbeheer in veengebieden is sprake van een gevaarlijke ondergrens: na acht dagen droogte wordt het enzymslot onomkeerbaar en valt bodemdaling niet meer tegen te gaan. Dit heeft gevolgen voor het beheer en zij heeft begrepen dat Deltares hier onderzoek naar doet. Wat zijn de ideeën binnen D&H? De heer <u>Langeslag</u> deelt mee dat het stuk een infomemo is dat is gericht aan de leden van de VV. Het was voor hem nieuwe informatie dat een basisafbraak in gang wordt gezet als veen wat langer droog blijft en dat die slechts gedeeltelijk door nieuwe vernatting te blokkeren is. Over de consequenties voor het toepassen van flexibele peilen zal met Deltares moeten worden overlegd. Deze informatie is ook van belang voor private eigenaren. De heer <u>De Meijer</u> merkt op dat het toepassen van flexibel peil in veenweidegebieden weinig invloed heeft op de bodemdaling, omdat het water uit de watergangen maar 1 tot 2 meter in het perceel indringt. Hij verwacht dat Deltares dit punt in de overwegingen betreft.	
8.	SLUITING De <u>voorzitter</u> sluit de vergadering om 16.35 uur.	